Filipeni

CĂCI PENTRU MINE A TRĂI ESTE CRISTOS, ŞI A MURI ESTE UN CÂŞTIG.

UCENICUL LUI CRISTOS PROCLAMĂ EVANGHELIA ÎMPĂRĂŢIEI

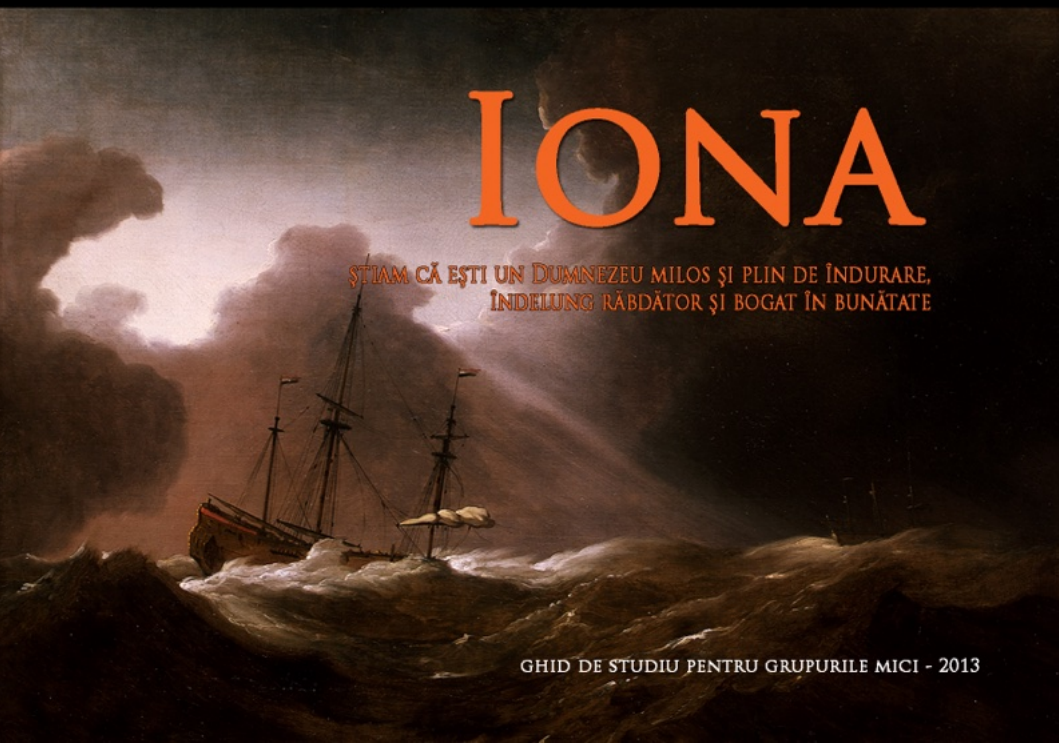

Iona

ŞTIAM CĂ EŞTI UN DUMNEZEU MILOS ŞI PLIN DE ÎNDURARE,
ÎNDELUNG RĂBDĂTOR ŞI BOGAT ÎN BUNĂTATE

GHID DE STUDIU PENTRU GRUPURILE MICI - 2013

UCENICUL LUI HRISTOS
PROCLAMĂ EVANGHELIA ÎMPĂRĂȚIEI

FILIPENI
&
IONA

Filipeni & Iona, Ghid de studiu, 2013
© Biserica Baptistă Metanoia Arad
Str. Tribunul Dobra nr. 8
www.bisericametanoia.ro
Tel. 0257 255 226

CALENDAR DE STUDIU
OCTOMBRIE – DECEMBRIE 2013

Săptămâna	Lecția	Pasaj
16-22 Sept	-	Introducere an de studiu
23-29 Sept	Lecția 1	Fapte 16:6-40; Filipeni 1:1-11
30 Sept-06 Oct	Lecția 2	Filipeni 1:12-29
07-13 Oct	Lecția 3	Filipeni 2:1-11
14-20 Oct	Lecția 4	Filipeni 2:12-30
21-27 Oct	Lecția 5	Filipeni 3:1-21
28 Oct-03Nov	Lecția 6	Filipeni 4:1-23
04-10 Nov	-	
11-17 Nov	-	
18-24 Nov	Lecția 1	Iona cap. 1
25 Nov-01 Dec	Lecția 2	Iona cap. 2
02-08 Dec	Lecția 3	Iona cap. 3
09-15 Dec	Lecția 4	Iona cap. 4
16-22 Dec	Lecția 1	Matei Cap. 1-2
23-29 Dec	-	
30 Dec-05 Jan	-	

Ucenicul lui Cristos proclamă Evanghelia Împărăției

Filipeni

Căci pentru mine a trăi este Cristos, și a muri este un câștig.

INTRODUCERE ÎN CARTEA FILIPENI[1]

Intrăm într-o nouă carte: Epistola lui Pavel către Filipeni. Iar, pentru că Scriptura este spațiul sacru al revelării de Sine a lui Dumnezeu, prin această carte intrăm de fapt în spațiul cunoașterii Creatorului întru transformarea noastră după chipul Său. După câteva detalii legate de autor, destinatari, locul și data scrierii precum și ocazia și scopul scrierii, vom încerca să ne oglindim în mesajul întregii epistole, pentru a vedea relevanța ei pentru noi și pentru a porni încurajați în studierea ei.

Autor

Pavel se prezintă ca fiind autorul epistolei, dimpreună cu Timotei, încă din primele versete. Acest lucru este confirmat și de reflecțiile personale (1:12-14; 2:19-24; 3:4-7; 4:15-16) care se potrivesc cu stilul de scriere a lui Pavel din alte epistole nou-testamentale. Din aceste motive, au fost puțini cei care au disputat dreptul de autor al lui Pavel asupra acestei epistole.

Destinatari

Pavel scrie bisericii din Filipi, un important oraș din Macedonia aflat pe ruta care unea Roma de Asia. Orașul poartă numele lui Filip din Macedonia, tatăl lui Alexandru cel Mare. În anul 30 î.Hr., Octavian a făcut din Filipi o provincie romană unde soldații intrați în rezervă puteau trăi beneficiind de toate drepturile unui cetățean roman. Pavel a ajuns în acest oraș în timpul celei de a doua călătorii misionare (49-52

[1] Introducerea la cartea Filipeni a fost preluată din: **Beniamin Fărăgău,** *Filipeni – Slujirea care înnobilează; Ghid de studiu Istoria Binecuvântării;* Cluj-Napoca: Fundația Istoria Binecuvântării, 2007; Material folosit cu permisiune.

d. Hr.). În Fapte cap. 16, Dumnezeu îi vorbește lui Pavel printr-o vedenie și îl trimite în Macedonia. În urma mărturiei lui Pavel și a tovarășilor săi Sila și Timotei, Lidia (Fapte 16:13-15) și mai apoi temnicerul din Filipi (Fapte 16:25-34) se întorc la Hristos, și astfel ia naștere biserica din Filipi. Cum în acest oraș nu exista o sinagogă și prin urmare o prezență iudaică semnificativă, biserica a crescut cu precădere prin convertirea celor dintre neamuri. Între Pavel și comunitatea din Filipi s-a format o legătură foarte puternică care a continuat și după plecarea acestuia. Astfel, așa cum putem citi și în capitolul 4, biserica din Filipi l-a susținut pe Pavel în lucrare de la începutul relației dintre ei și pe toată durata întemnițării lui Pavel în Roma.

Locul și data scrierii

Filipeni este una din cele 4 epistole scrise de Pavel în închisoare (alături de Efeseni, Coloseni și Filimon). Cel mai probabil, Pavel a scris filipenilor pe când se afla închis în Roma (vezi Fapte 28:16, 30-31).

Ocazia și scopul scrierii

În Filipeni 4:10 aflăm că biserica din Filipi i-a trimis lui Pavel un ajutor prin Epafrodit (4:10,18). Pavel se folosește de această ocazie nu doar ca să le mulțumească ci și să-i încurajeze și să le liniștească inimile cu privire la situația lui (1:12-14), plănuind să le trimită scrisoarea prin Timotei și Epafrodit (2:19-30). Pavel face referire și la anumite conflicte din biserica din Filipi (2:1-4; 4:2-3), subordonând însă toate aceste aspecte concrete scopului lui de a vorbi despre Evanghelia lui Hristos în toată bogăția ei, încurajându-i în același timp să ia parte la ea, cu bucurie.

Temele majore și relevanța cărții pentru noi

Epistola lui Pavel către Filipeni a fost scrisă cu aproape două milenii în urmă. Este firesc să ne întrebăm ce relevanță mai are pentru noi această scriere.

În primul rând, nu trebuie să uităm cine este autorul acestei scrisori: unul dintre apostolii Domnului Isus Hristos, care spune despre sine că

a fost chemat ca să întregească Cuvântul lui Dumnezeu (Col. 1:25), să vestească neamurilor bogățiile nepătrunse ale lui Hristos, și să pună în lumină înaintea tuturor care este isprăvnicia acestei taine, ascunse de veacuri în Dumnezeu, care a făcut toate lucrurile (Efes. 3:8-9). Cartea Filipeni, dimpreună cu fiecare carte din Scriptură, reprezintă o parte din spațiul sacru al revelării de Sine a lui Dumnezeu și de aceea este extrem de relevantă pentru oricine vrea să-L cunoască pe Dumnezeu.

Este oare greșit să considerăm Epistola către Filipeni ca fiind și o epistolă către propria noastră biserică (cea din Iris, din Mănăștur, din Arad sau din orice alt loc)? Am putea-o oare citi ca referindu-se la situația noastră?

Este evident că această epistolă reflectă o relație personală directă între apostolul Pavel și membrii bisericii din Filipi. Biserica s-a născut în urma lucrării lui Pavel, el putând fi considerat pe drept cuvânt părintele ei (vezi Fapte 16:11-40). Nimeni nu mai poate pretinde o astfel de relației cu Pavel și, de aceea, suportul istoric al scrisorii nu este valabil pentru noi. Dar Biserica este aceeași, prin natura și funcția ei, și astăzi ca și atunci. Oricare biserică locală care îl are pe Hristos ca Domn trebuie să-L audă vorbind prin această epistolă. Și chiar dacă forma de aplicare a adevărurilor descoperite în ea poate fi diferită, principiile rămân aceleași.

Așadar, ce am spune, ca biserică, dacă Duhul lui Dumnezeu ne-ar trimite prin Pavel o astfel de scrisoare?

> ***Biserică din Metanoia ,***
>
> ***Har și pace sfinților în Hristos, dimpreună cu episcopii și diaconii.***
>
> ***Părtășia voastră la Evanghelie a aprins în mine dragostea lui Hristos față de voi și dorința mea de a vă vedea crescând în deosebirea lucrurilor alese, ca astfel să vă păstrați curați, credincioși și roditori. Astfel dar:***

- *bucurați-vă împreună cu mine: Hristos este proslăvit și Evanghelia înaintează în orice situație m-aș afla, căci pentru mine a trăi și a muri este Hristos;*
- *luptați în unitate pentru Evanghelie, lăsându-vă încurajați de modelul lui Hristos și de credincioșia lui Dumnezeu;*
- *prețuiți pe oamenii care se jertfesc cu bucurie pentru lucrul lui Hristos și urmați-le exemplul;*
- *socotiți dimpreună cu mine pricinile pământești de încredere ca pe niște gunoaie pe lângă prețul nespus de mare al cunoașterii lui Hristos, continuându-vă astfel alergarea spre premiului chemării cerești;*
- *rămâneți tari în Domnul, păstrând unitatea de gândire, bucurându-vă și nădăjduind în El și fiind însuflețiți de lucrurile alese pe care le-ați văzut și la mine.*

Cât despre mine, sunt mulțumit în starea în care mă aflu și, în același timp, mulțumitor lui Hristos pentru partea pe care o luați la Evanghelie încă de la început. Iar voi, încurajați-vă unii pe alți, căci sunteți dimpreună părtași la aceeași Evanghelie.

1

Fapte 16: 6-40; Filipeni 1:1-11

PAVEL PROCLAMĂ EVANGHELIA ÎN FILIPI

În capitolul 15 din cartea Faptele Apostolilor, Pavel și Barnaba se aflau din nou în Biserica din Antiohia, unde au *fost chemați de Duhul Sfânt* (Fapte 13:2-3) și de unde *fuseseră încredințați harului lui Dumnezeu în vederea lucrării pe care o îndepliniseră* (Fapte 14:26). După o scurtă vizită la Ierusalim, Pavel decide să viziteze locurile în care a predicat Evanghelia pentru a-i întări pe frații din *bisericile care se întăreau în credință și creșteau la număr în fiecare zi* (Fapte 16:5) și pornește astfel în cea de-a doua sa călătorie misionară, de această dată împreună cu Sila.

Dincolo de gândul lui Pavel însă, Duhul Sfânt avea și altceva în planul Său divin. Astfel după ce străbat ținuturile vizitate anterior din Siria și Asia Mică și îl iau cu ei în călătorie pe tânărul ucenic Timotei, Pavel și Sila sunt călăuziți într-un mod minunat spre Macedonia, moment de la care se pare că li se alătură și doctorul Luca, cel care scrie mai apoi cartea Faptele Apostolilor.

La acea vreme, Macedonia era împărțită în 4 regiuni administrative, iar orașul Filipi, deși nu avea o populație mai mare de 15.000 locuitori, era una dintre cele mai înfloritoare colonii romane – *Colonia Iulia Augusta Philippensis*.

Citește Faptele Apostolilor Cap. 16:6-15

1 **În Fapte 16:6-10 vedem că Pavel răspunde fără ezitare călăuzirii divine. Care au fost rezultatele acestei ascultări (cum a fost confirmată ascultarea sa la sosirea în Macedonia – v. 11-15)?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

2 **Care este lucrarea sau oamenii înspre care te cheamă Dumnezeu la acest moment și ce pași trebuie să faci pentru a împlini chemarea divină?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Citește Faptele Apostolilor Cap. 16:16-24

În pofida faptului că lucrarea din Filipi a început pe un teren nou, fără o sinagogă unde Pavel și însoțitorii săi sa aibă un punct de plecare în propovăduirea Evangheliei, Dumnezeu este cel care deschide inimile oamenilor ca să ia aminte la cele spuse prin intermediul apostolilor. Însă atunci când lucrarea Domnului prosperă, nici cel rău nu stă deoparte. În acest caz, opoziția lui Satan, cel care stă în spatele tuturor duhurilor rele, se manifestă mai întâi prin intermediul stăpânilor sclavei care îi opresc pe Pavel și ceilalți să-și continue lucrarea și îi duc în fața autorităților cu o mulțime de acuzații, iar mai apoi prin intermediul judecătorilor care nu se preocupă să caute dreptatea ci fac exces de zel în pedepsirea misionarilor.

3 **De ce crezi că stăpânii sclavei nu au reușit să vadă mâna lui Dumnezeu în ceea ce s-a întâmplat? Ce crezi că-i împiedică pe oameni să-l vadă pe Dumnezeu atunci când lucrează sau se revelează?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ce te împiedică pe tine să-l vezi pe Dumnezeu atunci când îți vorbește sau se revelează?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Tânăra sclavă primea inspirație de la ceea ce Luca numește *un duh al lui Python*, șarpele asociat cu oracolul din Delfi. În timpul perioadei greco-romane, oamenii din întregul bazin mediteranean veneau să consulte preoteasa lui Apolo din Delfi (numită Pythia) pentru a primi sfaturi. Acest duh care locuia în sclavă recunoaște legătura lui Pavel și a însoțitorilor săi cu singurul și adevăratul Dumnezeu.

Meditație: Duhurile rele nu au dispărut de pe vremea lui Isus și până azi, nici nu s-au transformat în patologii psihologice (boli psihice). Ele continuă să existe și să facă tot ceea ce pot pentru a se opune lucrării răscumpărătoare a lui Dumnezeu în această lume. Înfrângerea lor nu are nimic de-a face cu puterea noastră, ci cu puterea și autoritatea de a acționa în Numele lui Isus, în virtutea unei relații apropiate cu El.

Citește Fapte 16:25-40

Celulele din mijlocul unei închisori romane erau de obicei destinate celor ce au comis crime grave sau celor cu un statut social inferior. Pe de altă parte, butucii erau atât un mijloc de siguranță pentru ca prizonierii să nu scape, dar și un instrument de tortură, fiind strânși atât de tare încât provocau o durere cumplită și nu permiteau celui întemnițat să-și întoarcă picioarele.

În pofida umilinței, rușinii și durerii fizice pe care o sufereau datorită bătăii primite, a butucilor de la picioare și a condițiilor mizere din închisoare, Pavel și Sila găsesc bucurie în Domnul lor, ceea ce ne arată o altă demonstrare a puterii Duhului decât exorcismul pe care tocmai l-au făcut.

4 **Ce crezi că i-a motivat pe Pavel și Sila să se închine lui Dumnezeu prin cântări într-un asemenea context?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Mulți creștini sunt impresionați de oameni cu mărturii puternice (oameni în viața cărora Dumnezeu a lucrat în mod miraculos), sau de situații supranaturale: vindecări, exorcizări, diferite minuni.

5 **Crezi că minunile, vindecările sau exorcizările reprezintă o manifestare mai puternică/veritabilă a Duhului lui Dumnezeu decât suferința pentru cauza lui Hristos (însoțită de puterea de a răbda)? Argumentează.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În timp ce Pavel și Sila se rugau și-I cântau laudă lui Dumnezeu, nefiind exclus să le fi vestit și Evanghelia celorlalți deținuți (16:25), este posibil ca și temnicierul să-i fi ascultat, astfel că la momentul cutremurului, el a auzit destul că să știe că acești doi oameni au răspunsurile la întrebarea lui: – *Domnilor, ce trebuie să fac ca să fiu mântuit?*

6 **Ți-a pus cineva vreodată această întrebare – Ce trebuie să fac ca să fiu mântuit? Dacă nu, cum și cui crezi că ai putea prezenta Evanghelia mântuirii astfel încât cel în cauză să pună această întrebare?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

PROVOCARE: Crezi că este nevoie de un context specific în care poți să fii o mărturie și să vestești Evanghelia Împărăției? Ce spui de contextul în care erau Pavel și Sila? Imaginează-ți că ești cu Pavel și Sila în închisoarea rece și întunecoasă, cu trupul rănit și sângerând după bătaia primită, cu picioarele în butuci… Ce sentimente/emoții experimentezi?

Pavel și Sila au predicat, dar au și trăit adevărul Evangheliei. Unde și cum poți fi atât o mărturie verbală (prin cuvintele tale) cât și una vie (prin viața ta) pentru Isus? Cere-i lui Dumnezeu să-ți dea curaj pe măsură ce pășești în credință în ascultare de El pentru a spune celor din jur despre Vestea Bună care ți-a schimbat viața.

Nu știm exact cât timp au stat Pavel și însoțitorii săi în orașul Filipi, nici dacă credincioșii lăsați în urmă au avut și ei de suferit din pricina Evangheliei. Luca ne relatează doar că în ziua următoare întemnițării, magistrații i-au rugat să părăsească orașul, astfel că apostolii pleacă mai departe în alte părți ale Macedoniei (Tesalonic și Berea), iar mai apoi trec în Ahaia.

Tânăra biserică din Filipi rămâne însă foarte aproape de inima lui Pavel și la fel, filipenii rămân aproape de apostol și lucrarea sa de vestire a Evangheliei. Astfel, câțiva ani mai târziu, aflat din nou în închisoare (!), Pavel le scrie acestora o epistolă încărcată de bucurie.

EXERCIȚIU APLICATIV: Imaginează-ți că apostolul Pavel tocmai a scris o scrisoare bisericii din care faci parte. Citește întreaga epistolă (nu-ți ia mai mult de 12 minute) și încearcă să te familiarizezi cu conținutul ei. Meditează apoi la ceea ce ai citit și roagă-l pe Dumnezeu să-ți descopere ceea ce vrea să-ți spună prin această carte a Scripturii.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Recitește Filipeni 1:1-11

Primele 2 versete reprezintă introducerea epistolei în care Pavel și Timotei se prezintă ca fiind robi/slujitori ai lui Hristos. Epistola este adresată tuturor credincioșilor din Biserica din Filipi, printre care sunt și cei care slujesc (au o slujbă, nu atât o funcție) în biserică: episcopii/supraveghetorii și diaconii.

În versetele 3-8, Pavel mulțumește apoi lui Dumnezeu pentru părtășia filipenilor la Evanghelie, exprimându-și încrederea că *Dumnezeu, cel care Și-a început în ei buna lucrare, o va isprăvi până în ziua lui Hristos* (1:5-6). Expresia tradusă de Cornilescu prin *a lua parte la* este termenul grecesc *koinonia* care implică părtășia, relaționarea, comunitatea.

7 **A lua parte la Evanghelie presupune a trage folos din ea sau a contribui la înaintarea ei? Cum îți argumentezi răspunsul? Ce lumină aduce versetul 7 asupra problemei?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Contrastul din v.5-6 reprezintă o temă fundamentală a epistolei, scoțând în evidență tensiunea care există între responsabilitatea credinciosului pentru umblarea sa spirituală și nevoia de a se baza pe deplin pe harul lui Dumnezeu în scopul de a sfârși această umblare (vezi cap. 2:12-13). Filipenii, la fel ca și galatenii, și-au început viața de credință nu prin propria lor putere, ci prin aceea a lui Dumnezeu, prin Duhul (Gal. 3:3). Prin urmare, le spune Pavel, și creșterea lor în sfințire, deja evidentă prin participarea lor la Evanghelie, este în fapt lucrarea lui Dumnezeu iar El și-o va duce la perfecțiune.

Construind pe această progresie logică a versetelor și folosind un procedeu literar de crescendo, Pavel ajunge în v.9-11 la rugăciunea sa pentru filipeni.

8 **Discutați care sunt lucrurile pentru care se roagă Pavel și ce scopuri are el în vedere atunci când face aceste rugăciuni pentru credincioșii din Filipi.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

2

Filipeni 1:12-26

CIRCUMSTANȚELE DIFICILE NU OPRESC RĂSPÂNDIREA EVANGHELIEI

Porunca Domnului adresată ucenicilor înainte de înălțarea Sa la cer era clară: *„Duceți-vă în toată lumea, și propovăduiți Evanghelia la orice făptură."* (Marcu 16:15). Lucrul acesta nu era simplu de realizat. Pericolele din timpul călătoriei, împotrivirea și prigoana din partea oamenilor puteau fi argumente solide pentru ucenici ca să nu îndeplinească porunca primită. Însă puterea primită de la Duhul Sfânt îi responsabilizează și le dă curaj ca să răspândească Evanghelia. Aduceți-vă aminte de cuvintele lui Petru și Ioan în fața Sinedriului: *„Judecați voi singuri dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi decât de Dumnezeu; căci noi nu putem să nu vorbim despre ce am văzut și am auzit."* (Faptele Apostolilor 4:19) Apostolul Pavel, la rândul său, își asumă această responsabilitate de a predica Evanghelia lui Cristos, în pofida circumstanțelor foarte dificile prin care trebuie să treacă.

Citește 2 Corinteni 11:23-28

1 **Enumeră situațiile dificile prin care a trecut apostolul Pavel în misiunea lui de propovăduitor al Evangheliei. Cum ai caracteriza pe cineva care este dispus să propovăduiască Evanghelia în astfel de circumstanțe?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Citește Filipeni 1:12-14

Lanțurile și întemnițarea lui Pavel nu au reușit să oprească Evanghelia. Dimpotrivă, acestea au fost un motiv de încurajare pentru alții de a propovădui pe Cristos. Pare paradoxal ceea ce citim în v.14: *„Și cei mai mulți din frați, îmbărbătați de lanțurile mele, au și mai multă îndrăzneală să vestească fără teamă Cuvântul lui Dumnezeu."*

2 **Cum explici acest curaj?**
Care este sursa lui?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Citește Matei 10:16-22; 2 Timotei 3:12

Să fii martor al lui Cristos, să aduci onoare Numelui Său prin viața ta și să proclami mesajul Evangheliei în fața oamenilor din jurul tău este scopul si responsabilitatea fiecăruia dintre noi, cei care ne considerăm ucenicii/urmașii Săi. Însă dificultățile ne fac pe cei mai mulți dintre noi să dăm înapoi. Rușinea, teama de eșec, dezamăgirea provocată de indiferența sau împotrivirea oamenilor sunt adesea invocate ca și scuze pentru neasumarea acestei responsabilități.

3 **Cum înțelegi tu să-ți îndeplinești misiunea de apărător al Evangheliei? Ce faci ca să depășești piedicile de genul celor prezentate și să spui altora despre Cristos? Împărtășește grupului o situație în care ai făcut lucrul acesta și motivele care te-au determinat.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Dacă până acum nu ai avut îndrăzneala să proclami Evanghelia, scrie mai jos motivele sau circumstanțele care te împiedică să faci acest lucru și cere-i Domnului în rugăciune să-ți dea puterea de a le depăși.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Citește Filipeni 1:15-19

Din nefericire, atunci, ca și astăzi, cei care vesteau Evanghelia erau animați de motivații diverse, unele corecte iar altele greșite.

4 **Care sunt câteva motivații corecte, respectiv greșite, identificate de apostolul Pavel în pasajul nostru? Ce elemente crezi că îl ajută să facă această identificare? Care este atitudinea lui față de motivațiile greșite, atâta vreme cât mesajul este corect?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Care sunt motivațiile greșite pe care le au cei care propovăduiesc Evanghelia în zilele noastre? Tu cum reacționezi în astfel de situații?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Citește Filipeni 1:20-26

5 **Ce vrea să spună Pavel prin afirmația "pentru mine a trăi este Cristos iar a muri este un câștig"? Caută în Biblie și alte pasaje care te ajută să răspunzi la această întrebare. (Vezi de exemplu: Ioan 5:24; Ioan 11:25-26; Ioan 14:1-4; 2 Cor. 2:16; 2 Cor. 5:6,8; 2 Cor. 5:15; Galateni 2:20).**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ce crezi că ar trebui să se schimbe în viața ta pentru ca afirmația lui Pavel să fie adevărată și pentru tine?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

MEDITAȚIE: A muri este un câștig?

Pavel a spus: "Căci pentru mine a trăi este Hristos și a muri este un câștig" și "aș dori să mă mut și să fiu împreună cu Cristos, căci ar fi cu mult mai bine" (Filipeni 1:21,23) Sunt afirmații improprii, străine de vocabularul spiritual al zilelor noastre. Suntem atât de legați de viața pământească, încât dorința noastră de a pleca spre a fi cu Domnul este

foarte mică. De aceea ne întrebăm, ce l-a determinat pe Pavel să facă astfel de afirmații?

Și-a dorit el moartea? A arătat el lipsă de respect pentru viața cu care l-a binecuvântat Dumnezeu? Absolut nu! Pentru Pavel, viața era un dar, iar el l-a folosit bine, luptând lupta cea bună. Necazurile și greutățile slujbei de apostol nu l-au făcut să-și urască viața ci dimpotrivă să lupte cu mai multă energie pentru înaintarea Evangheliei și întărirea credinței.

Pavel nu a fost în camera de sus cu ucenicii ca să audă cuvintele Domnului: "Eu mă duc să vă pregătesc un loc. După aceea mă voi întoarce după voi, pentru ca să fim împreună în acel loc". La vremea aceea era tânăr student la teologie, la o universitate de rang înalt. Era preocupat de bunul mers al sistemului religios, de poziția sa de viitor lider, de eliminarea tuturor celor care nu credeau ca el. Avea în față cariera, poziția socială înaltă, avantaje materiale.

A venit însă o zi în viața lui când s-a întâlnit cu Cristos. În inima lui s-a aprins o dorință arzătoare de a-L câștiga pe Cristos, de a-L cunoaște, de a se uni cu El. Revelația de care a avut parte pe drumul Damascului l-a făcut să înțeleagă că atunci când îl ai pe Cristos lucrurile materiale asociate existenței noastre pământești nu te mai leagă, nu mai sunt prioritatea numărul 1 pe agenda ta. A înțeles că viața veșnică împreună cu Cristos este mult mai valoroasă decât tot ce viața de acum poate oferi. El știa că cei ce mor în Domnul sunt câștigătorii. Nădejdea lui era în învierea din morți, gândul lui era la coroana de învingător, care îl așteaptă dincolo de moarte. Și a aruncat la gunoi teologia, poziția de lider, relația cu sistemul și toate foloasele pe care aceste lucruri i le aduceau. Și-a jertfit viața pământească pe altarul slujirii Lui Cristos fiindcă a înțeles cuvintele Domnului.

„Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea, și să Mă urmeze. Pentru că oricine va vrea să-și scape viața, o va pierde; dar oricine își va pierde viața pentru Mine, o va câștiga. Și ce ar folosi unui om să câștige toată lumea, dacă și-ar pierde sufletul?

Sau, ce ar da un om în schimb pentru sufletul său? Căci Fiul omului are să vină în slava Tatălui Său, cu îngerii Săi; și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele lui." (Matei 16:24)

Pe noi orice mesaj despre moarte ne deranjează. Încercăm să ignorăm chiar și numai gândul la aceasta. Din când în când mai vorbim despre cum o fi raiul, dar cel mai adesea subiectul referitor la moarte este tabu.

Se discută foarte puțin, în zilele noastre, despre rai, sau despre a lăsa această lume în urmă. În schimb, suntem bombardați cu mesaje despre cum să folosim credința spre a obține prosperitate și confort în această viață. Nu-i de mirare că așa de mulți creștini sunt înspăimântați de gândul la moarte. Adevărul este că suntem departe de a înțelege chemarea lui Cristos de a lăsa lumea și complicațiile ei. El ne cheamă ca prin viața noastră sau prin moartea noastră să aducem slavă Numelui Său. Ce spui, ești pregătit?

6 **Dilema lui Pavel nu stă între a trăi în această lume și a trăi în ceruri pentru că cele două nu se pot compara. Problema era între a-L sluji pe Cristos în această lume sau a se bucura cu El în slavă. La ce concluzie ajunge în versetele 24-26? Cum își motivează această concluzie?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Dacă Pavel rămânea în viață, Cristos ar fi fost proslăvit (preamărit) prin truda neîntreruptă a lui pentru Evanghelie. Dacă Pavel era condamnat la moarte, credința sa neclintită demonstrată în martiriu ar fi avansat de asemenea cauza lui Cristos. El era gata pentru orice ar fi făcut ca trupul său să fie cât mai folositor gloriei lui Dumnezeu.

Notițe din predică:

Notițe din predică:

3

Filipeni 1:27-2:11

UNITATEA ÎN SLUJIRE ȘI PURTAREA ÎNTR-UN CHIP VREDNIC DE EVANGHELIE ESTE O DOVADĂ A MÂNTUIRII

Lupta pentru Evanghelie sau pentru „credința Evangheliei” este un concept repetat în scrierile epistolare ale Noului Testament. Și asta se datorează importanței pe care o acordă scriitorii acestui concept vital în viața fiecărui credincios. Lupta pentru credință și pentru Evanghelie nu este întâlnită doar în timpul primului secol al bisericii primare, ci cu atât mai mult și acum în secolul nostru atacat de materialism, falsitate, confort și apostazie.

Astfel, apostolul Iuda în versetul 3 al epistolei sale accentuează faptul că *se vede silit* să-i îndemne să le scrie „să lupte pentru credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna”. În 2 Timotei 4:8 apostolul Pavel, făcându-și o retrospectivă a vieții spirituale, spre final afirmă fără echivoc: „M-am *luptat* lupta cea bună, am isprăvit alergarea, am *păzit credința*.” Provocarea personală este transmisă direct și ferm: „Pe voi înșivă încercați-vă dacă sunteți în credință*. (Repetă!)* Pe voi înșivă încercați-vă”. (2 Corinteni 13:5).

Citește Filipeni 1:27-30

1 **Citind acum versetele 27 și 28 din Filipeni cap. 1, care credeți că este secretul biruinței în lupta spirituală pentru „credința Evangheliei”?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În studiul pe care l-am făcut în prima epistolă a lui Petru, am văzut că este tratată ca temă principală suferința. Sursa suferințelor noastre poate veni din lupta personală a fiecăruia dintre noi cu păcatul, sau din luptele ce se ivesc în cadrul familiei, la școală, la locul de muncă, la biserică etc. În tot procesul sfințeniei trecem prin suferință, așa cum a trecut și Domnul nostru.

2 **Versetele 29 și 30 vorbesc despre un har „bivalent”: harul mântuirii si harul suferinței. Ne bucurăm de harul mântuirii, dar chemarea uceniciei și a urmării lui Cristos înseamnă să-ți iei crucea în fiecare zi. Cum se împletesc aceste „haruri” în viața ta?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Citește Filipeni 2:1-11

3 **În versetele 1-2 din capitolul 2, Pavel introduce conjuncția conclusivă „deci”, urmată de una condițională „dacă”. Enumeră elementele condiționale pe care le aduce Pavel în discuție și care trebuie să fie finalitatea lor practică.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Valorile creștine sunt într-o contradicție directă și inevitabilă cu valorile lumii. Când de pe băncile școlii, lumea este încurajată să lupte pentru propria emancipare, pentru propriile drepturi și pentru exacerbarea propriului „eu”, Pavel le cere filipenilor câteva lucruri care par anacronice cu mersul lumii: să nu faci nimic din duh de ceartă, să fii smerit, să te uiți la foloasele altuia și nu la ale tale etc. Te-ai aștepta ca aceste valori să le găsești într-o biserică. Și totuși nu este așa.

4 **Citind versetele 3 și 4, considerați că biserica din Filipi avea o problemă pe care o puteți diagnostica? Care era aceasta și cum poate fi soluționată?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

5 **Recitește versetele 3 și 4 și aplică-le personal în viața ta. Unde crezi că „ai de luptat”? Citește Ioan 13:34-35.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Poți să stai un minut fără să te gândești la nimic?

Marea bătălie se dă în gândirea noastră. Cineva spunea: *„Gândurile de astăzi, mâine îți vor fi dorințe, poimâine le vei împlini. Deci controlează-ți gândurile!”*

Scriptura ne învață că din armura unui creștin angajat în lupta spirituală nu trebuie să lipsească protecția pentru minte: *coiful mântuirii.*

6 **Exemplul Domnului Isus rămâne sursă și putere! Care era gândul lui Cristos? Care sunt acțiunile descrise în versetele 6-8 pe care le-a făcut Domnul Isus?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

7 **Domnul Isus și-a arătat smerenia într-un mod practic: s-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce (v. 11). Cum a acționat Dumnezeu Tatăl și cu ce scop? (v. 9-11).**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

ATENȚIONARE: „Înălțarea” nu este un scop în sine. Dumnezeu nu ne pune să ne înjosim, ci El este gata să răsplătească smerenia și ascultarea. Tu cum stai la aceste capitole?

Notițe din predică

Notițe din predică

4

Filipeni 2:12-30

DUCEȚI MÂNTUIREA PÂNĂ LA CAPĂT ȚINÂND SUS CUVÂNTUL VIEȚII

Ești mântuit? Da sunt! ...Și totuși asta nu este totul!

Citește Filipeni 2:12-18

1 **Ce înțelegi prin expresia din versetul 12 „duceți mântuirea până la capăt”? De ce oare este însoțită de atitudinea: „cu frică și cutremur”? Ce relație este între mântuire și ascultare?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

2 **În versetul 13, Pavel arată rolul Domnului în procesul mântuirii. Contravine aceasta cu ce spune Pavel în versetul anterior? Explică răspunsul.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Există două poziții extreme cu privire la mântuire: una care spune mântuirea se câștigă prin fapte și alta care afirmă că ea se primește prin credință, iar omul nu mai are nimic de făcut. În aceste două versete, Pavel sintetizează rolul omului și rolul Domnului, pentru a ne învăța corect un aspect din doctrina mântuirii. Recitește versetele 12 și 13 și meditează la aceste adevăruri.

3 **În versetele 14-18 Pavel cere moduri practice de acțiune și trăire. Care este scopul acestor tipuri de acțiuni?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Pavel ne cheamă să facem totul fără cârtiri și fără șovăieli. Care sunt lucrurile din viața ta (de la școală sau serviciu, din familie sau poate chiar din biserică) care te fac să șovăi și te împing să cârtești?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Citește Filipeni 2:12-18

În textul pe care îl avem înainte, Pavel, pe lângă exemplul său, mai prezintă alte două exemple vii: Timotei și Epafrodit. Ei erau „de ai lor” și de aceea filipenii se puteau identifica ușor cu ei. Veniți să ne uităm

la acești doi oameni ai lui Dumnezeu și să vedem ce putem învăța din modul lor de viață.

Timotei

Pavel l-a întâlnit pe Timotei în prima sa călătorie misionară (Fapte 14:6), iar mai apoi l-a luat ca și conlucrător începând cu a doua călătorie misionară (Fapte 16:1-4). Timotei era fiul unei mame evreice și a unui tată grec, Pavel considerându-l ca și „copilul său preaiubit" (2 Tim. 1:2). Timotei a fost, într-un fel, „mâna dreaptă" a lui Pavel, fiind menționat ca și coautor al mai multor epistole din Noul Testament și însoțindu-l pe acesta în multe din misiunile sale. Pavel îl apreciază pe Timotei atât pentru ceea ce face pentru el – „să-mi împărtășească simțirile ca și el" – cât și pentru ceea ce face pentru filipeni – „să se îngrijească de starea voastră".

4 **În ce moduri concrete și-a manifestat Timotei dragostea pentru Pavel și filipeni?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Descrieți-l pe Timotei din versetele 21-22 Timotei. De ce era el altfel decât ceilalți?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Epafrodit

Când filipenii au auzit că Pavel era în închisoare, ei l-au trimis pe Epafrodit cu un dar în bani. El trebuia să aibă grijă de tot ce avea nevoie apostolul. Epafrodit s-a reîntors acasă cu scrisoarea către Filipeni. Dacă

Pavel era „evreu din evrei”, iar Timotei „jumătate evreu, jumătate grec”, din câte se pare, Epafrodit era dintre neamuri, născut și convertit în Filipi. Epafrodit rămâne o perioadă de timp cu Pavel. Relația dintre cei doi devine foarte apropiată, astfel încât Pavel îl numește „fratele și tovarășul meu de lucru și de luptă”.

5 **Epafrodit a străbătut drumul de peste 1000 de kilometri, dus-întors, de la Filipi la Roma, și e foarte posibil ca să se fi îmbolnăvit chiar din pricina acestui drum istovitor...**

În ce mod l-a slujit Epafrodit pe Pavel? Dar pe biserica sa din Filipi?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

6 **Au existat oameni care s-au raportat în acest mod față de tine când ai trecut prin momente dificile? Numește câțiva dintre ei.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Cum ai putea să fii și tu un om de care Dumnezeu se poate folosi ca să împlinească „ce lipsește” din viața altora?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

5

Filipeni 3:1-21

MÂNTUIȚI PRIN CHRISTOS, FĂRĂ SĂ NE PUNEM ÎNCREDEREA ÎN LUCRURILE PĂMÂNTEȘTI

MOTTO: *„Bucurați-vă în Domnul”*

Vestirea evangheliei a întâmpinat încă de la început opoziție în Filipi, apostolul Pavel împreună cu Sila petrecând o noapte în închisoare. Lucrarea a mers mai departe, dar împotrivirile au continuat. În Epistola către filipeni, Pavel menționează această opoziție în 4 locuri: capitolul 1:15-18, 1:28 și de 2 ori în capitolul 3 (versetele 2-3 și 18-19).

În acest capitol, apostolul confruntă în mod direct iudaizatorii. Acești iudaizatori au fost una din principalele probleme ale bisericii din veacul I, primul conciliu din Ierusalim având loc tocmai datorită unor probleme create de aceștia. Apostolul Pavel confruntă învățătura iudaizatorilor în mai multe epistole (Romani 2:17-29; 2 Corinteni 11; Galateni 3). În capitolul 3 din Epistola către filipeni, apostolul folosește cuvinte dure la adresa lor, dorind să transmită ideea că în Noul Legământ, mântuirea nu mai trebuie căutată în legea poporului evreu sau închinarea vechi testamentală, ci în Legea Duhului de viață în Christos Isus, în Biserică și închinarea prin Duhul, fără a mai fi nevoie de faptele sau ritualurile legii. Apostolul identifică credincioșii astfel: „noi suntem cei care am primit adevărata circumcizie...”

Citește Filipeni cap. 3

1 **Observați în special versetele 2-3 și 18-19 și caracterizați „vrășmașii crucii lui Christos”.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În ce fel pericolul „încrederii în lucrurile pământești” ne pândește și pe noi astăzi?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

După convertire și chemarea în lucrarea lui Christos, viața și gândirea lui Pavel se schimbă radical. În introducerea pe care o face justificării prin credință, Pavel se prezintă pe sine însuși, premisa fiind comparația sa cu iudaizatorii. Astfel, el prezintă lucrurile care îl făceau „neprihănit” după standardele legii și ale vremii sale și arată lucrurile pe care acum le consideră o pierdere, față de câștigarea lui Christos (vezi și Matei 13:44-46).

2 **Care sunt lucrurile pe care Pavel le considera importante înainte de convertire? Dar după convertire?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Sunt lucruri în viața ta care le-ai considerat importante și la care ai renunțat ca să îl câștigi pe Christos? În ce fel arată viața ta întâietatea lui Christos?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

3 **În versetele 7-11 și 20-21, urmăriți prezentarea amplă pe care o face apostolul Pavel mântuirii și încercați să explicați următoarele concepte:**

Cunoașterea lui Christos – versetele 8, 10

. . . . . .

. . . . . .

Câștigarea lui Christos – versetele 7-8

. . . . . .

. . . . . .

Justificare prin credința în Christos – versetul 9

. . . . . .

. . . . . .

Identificare cu Christos – versetul 10

. . . . . .

. . . . . .

Glorificare prin Christos – versetele 10, 20-21

. . . . . .

. . . . . .

Versetul 10 este punctul culminant al capitolului. Apostolul începe spunând: „Vreau să..”(NTR), mai apoi continuă cu prezentarea clară și simplă a scopurilor sale în relația cu Christos.

4 **Observă care este scopul/scopurile lui Pavel în această viață și meditează asupra lui/lor.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Descrie în câteva cuvinte scopurile tale vis-a-vis de relația cu Christos.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În versetele 12-16, Pavel explică viața lui ca având la bază un alt fel de gândire. Versetul 15 concluzionează astfel: „Așadar, toți cei care suntem desăvârșiți să avem același gând!"

5 **Care este felul acesta de gândire?**
Cum este gândirea ta ?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Un mod de gândire diferit este invariabil urmat de un mod de trăire diferit. Observați versetul 17 care atrage atenția cititorilor asupra felului de trăire al oamenilor.

„După roadele lor îi veți cunoaște" spune Domnul Isus în Matei 7:20. Acesta este testul după care sunt recunoscuți învățătorii falși, dar are importanță și pentru fiecare dintre noi.

6 **Care sunt aspectele din viața ta care necesită îmbunătățire pentru a fi un exemplu pentru alții?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

O gândire diferită, o trăire diferită are și o destinație diferită, așa cum prezintă Pavel prin contrast cu cei care trăiesc ca „dușmani ai crucii lui Cristos” (v. 20-21). Citește și Coloseni 3:1-4.

7 **Cum înțelegi trăirea în perspectiva veșniciei, a revenirii lui Christos ?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

6

Filipeni 4:1-23

MULȚUMIT ȘI MULȚUMITOR ÎN HRISTOS

Capitolul 4 se deschide cu o poruncă ce ne trimite înapoi în capitolul 3 – „De aceea ... rămâneți *astfel* tari în Domnul”. Cetățenia noastră este în ceruri și Dumnezeu va schimba trupul stării noastre smerite într-un trup de slavă spune Petru în cap. 3.

Citește Filipeni cap. 4

1 **Bucuria noastră trebuie să fie „în Domnul” (cf. Filipeni 3:1, 4:4, 4:10). Suntem chemați să rămânem tari „în Domnul” (4:1). Evodia și Sintichia sunt îndemnate să fie cu un gând „în Domnul”. Ce înseamnă pentru tine să faci toate lucrurile „în Domnul”?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Management-ul conflictelor este o temă de interes în zilele noastre. Există nenumărate seminarii, workshop-uri, cărți și cursuri care se ocupă de această temă. Și aceasta pentru că relațiile sunt ingredientul de bază al tuturor activităților umane. Și în orice relație, mai devreme sau mai târziu, intervine un conflict. Se spune că nu conflictul în sine

este problema, indiferent cât de major ar fi, ci modul în care părțile implicate se raportează la rezolvarea lui.

În biserica din Filipi exista un conflict între Evodia și Sintichia. Nu avem prea multe informații despre aceste două femei și nici despre natura conflictului dintre ele. Este foarte posibil ca ele să fi fost diaconițe în biserica din Filipi, având în vedere că Pavel le descrie ca fiind conlucrătoare cu el pentru Evanghelie. Mai mult, numele lor stă scris în Cartea Vieții (v.4).

Dacă analizăm modul în care Pavel caută să rezolve această situație, ca astfel să învățăm cum să ne raportăm la situațiile similare din viața noastră, putem observa următoarele.

În primul rând, Pavel așează scena cu mare atenție. În 4:1, el folosește un ton cald, afectuos, numindu-i de două ori pe destinatarii epistolei sale „prieteni". Astfel, îndemnul său din versetul 2 nu vine ca și o mustrare rece, ci se naște dintr-o preocupare sinceră pentru prietenii săi.

În al doilea rând, soluția propusă de Pavel, în esență, este exprimată prin expresia: *„să fie cu un gând în Domnul"* (4:2). A avea „același gând" este o temă centrală în cartea Filipeni.

2 **În capitolul 2, tot în contextul relațiilor din biserică, Pavel îi îndeamnă pe Filipeni să aibă în ei gândul lui Hristos. Hristos S-a dezbrăcat pe Sine însuși, a renunțat la poziția Lui și S-a dat pe Sine pentru oameni. Cum ne ajută însușirea acestui gând în rezolvarea unui conflict?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În al treilea rând, Pavel subliniază importanța unui *mediator* (4:3). Există o amplă dezbatere cu privire la identitatea „tovarășului de jug" chemat în ajutorul celor două femei. Unii spun că ar fi persoane din anturajul

lui Pavel, precum Timotei, Epafrodit sau Luca. Alții consideră că Pavel face referire la întreaga biserică, ca și personaj colectiv, îndemnând-o să se implice în rezolvarea acestui conflict. Dar indiferent de explicația pe care o preferăm, observăm că biserica este chemată să se implice în rezolvarea unor astfel de situații.

Și nu în ultimul rând, în partea a doua a pasajului de față, Pavel oferă câteva îndemnuri, aparent paradoxale pentru o situație de conflict. Întrebarea care se ridică este: Sunt oare aceste îndemnuri „îngrămădite" la nimereală, sau există o înlănțuire de idei menită să ajute pe cei implicați în rezolvarea? Pentru a descoperi acest lucru, le vom analiza pe rând.

Bucurați-vă totdeauna în Domnul

3 **Cum ne putem bucura întotdeauna, chiar și când trecem prin situații dificile precum conflictele?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Blândețea voastră să fie cunoscută de toți oamenii. Domnul este aproape.

4 **În multe din epistolele sale, Pavel menționează blândețea ca și o calitate de bază a oricărui lider creștin (1 Timotei 3:2-3, Tit 3:2, Iacov 3:13-18 etc). Ce înseamnă să ne purtăm cu blândețe față de o persoană cu care suntem într-un conflict? Dar ca și mediatori ai unui conflict?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Este interesant cum Pavel leagă blândețea de apropierea Domnului. Putem interpreta apropierea Domnului în sens spațial (Domnul este lângă noi în umblarea noastă) sau temporal (venirea Lui este aproape). Oare de ce face acest lucru? Ce am câștiga dacă am privi situațiile dificile prin care trecem în lumina revenirii lui Hristos și a „premiului ceresc" care ne așteaptă? Dar conștientizând prezența lui lângă noi în astfel de situații?

Nu vă îngrijorați de nimic

5 **Presupunând că am parcurs pașii pe care ni i-a descris Pavel – am hotărât să ne bucurăm în Domnul și să dezbrăcăm haina afirmării de sine alegând calea blândeții. Care ar putea să fie pricinile noastre de îngrijorare? Care ar fi temerile care s-ar putea strecura în inima noastră?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Isus Hristos ne-a poruncit să căutăm mai întâi Împărăția lui Dumnezeu, punând astfel deoparte îngrijorările și nelăsându-ne copleșiți de probleme. Conform versetului 8, cum ar trebui să se materializeze căutarea Împărăției lui Dumnezeu?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

MEDITAȚIE: Dumnezeu este un Dumnezeu al păcii, nu al disensiunilor și neînțelegerilor. Există persoane (sau grupuri de persoane) cu care te afli în conflict? Ai putea să te implici în rezolvarea unui conflict dar ai ezitat să o faci? Analizează, în rugăciune, modul în care adevărurile

învățate din acest text se aplică la situația ta specifică. Poate că ai făcut tot ce a depins de tine, dar nu poți să lași îngrijorările în mâna lui Dumnezeu și să te bucuri în Domnul. Poate că îți e greu să lași de la tine, pretinzând că „ai dreptate", și nu te poți comporta cu blândețe față de aproapele tău...

Dumnezeu să ne ajute să căutăm să avem „gândul lui Hristos" și al focalizării pe „premiul chemării cerești" și astfel să fim „cu un gând". *„Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus."* Pentru că *„Dumnezeul păcii va fi cu voi."*

Sunt mulți oameni care, la fel ca și Pavel, pot să spună: „am de toate...". Diferența este că pentru majoritatea, "de toate" se reduce la lucruri materiale și la mândria de a fi auto-suficient. De multe ori auzim în jurul nostru: "Nu am nevoie de nimeni, mă descurc singur" sau "Tot ceea ce am și ceea ce sunt este rezultatul efortului meu. Eu nu depind de nimeni".

Mulțumirea lui Pavel cu starea în care se afla nu era rezultatul unei „auto-suficiențe" ci a unei „Hristo-suficiențe". Pavel era focalizat pe Hristos. Toate aspectele vieții sale erau subordonate cauzei lui Hristos.

6 **Cum poate Pavel, în contextul în care se afla în închisoare, să afirme că „poate totul, în Hristos"? Oare Hristos ne dă puterea Lui nouă pentru scopurile noastre sau, mai degrabă, noi suntem cei care folosim puterea Lui pentru scopurile Lui (Efeseni 6:10) ?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

7 **În ultimul verset din pasajul nostru, Pavel rostește o binecuvântare peste filipeni: „Și Dumnezeul meu să îngrijească de toate trebuințele voastre...”. Trecând dincolo de nivelul material, care sunt trebuințele lor?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Suntem ai noștri sau suntem ai Domnului? Ne gândim la trebuințele pentru scopurile noastre sau pentru scopurile Domnului?

Ucenicul lui Hristos trăiește pentru scopurile Stăpânului! Iar scopul Stăpânului este să-L cunoaștem pe El și să-L facem de cunoscut oamenilor.

Ești tu ucenicul Lui?

Notițe din predică:

Notițe din predică:

BIBLIOGRAFIE FILIPENI

Carson D.A. & Moo Douglas J. (Ed), *Introducere în Noul Testament*; Oradea: Editura Făclia, 2007;

Fărăgău Beniamin, *Filipeni – Slujirea care înnobilează; Ghid de studiu Istoria Binecuvântării;* Cluj-Napoca: Fundația Istoria Binecuvântării, 2007;

Martin Ralph P. & Hawthorne Gerald F. *Philippians (Revised). Word Biblical Commentary.* Thomas Nelson, 2004

Silva Moises, *Phillipians (Second Edition). Baker Exegetical Commentary on the New Testament:* Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2005;

Thielman Frank, *Philippians* în „Zondervan Illustrated Bible Backgrounds Commentary" (New Testament) – Vol. 3; Clinton E. Arnold (Gen. Ed.), Grand Rapids, MI: Zondervan, 2002;

Thielman Frank, *Philippians. The NIV Application Commentary.* Grand Rapids, MI: Zondervan, 1995

Wiersbe Warren W., *The Wiersbe Bible Commentary – New Testament*; Colorado Spring:; David Cook, 2007;

Wright N.T., *Book of Phillipians* în „Dictionary for Theological Interpretation of the Bible", Kevin J. Vanhoozer (Gen. Ed.); Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2005;

** IVP Quiet Time Bible Study – Philippians*;

Ucenicul lui Cristos proclamă Evanghelia Împărăției

Iona

ştiam că eşti un Dumnezeu milos şi plin de îndurare,
îndelung răbdător şi bogat în bunătate

INTRODUCERE ÎN CARTEA IONA

Autor și carte

Iona este fără îndoială, unul dintre cele mai cunoscute personaje de pe paginile Scripturii. Chiar și cei care nu citesc în mod obișnuit Biblia, au auzit despre Iona și balena. Două observații importante reies de aici. În primul rând, persoana lui Iona împreună cu experiența trăită de acesta se află în centrul mesajului cărții, spre deosebire de Samuel sau Amos, de exemplu, unde ni se spune prea puțin despre cei doi profeți. În al doilea rând, cartea este scrisă biografic, despre Iona, mai degrabă decât reflectă mesajul pe care acesta l-a predicat, spre deosebire de majoritatea cărților profetice din Vechiul Testament.

Cei care consideră cartea lui Iona ca fiind o alegorie sau o parabolă trebuie să țină seama de faptul că textul din 2 Împărați 14:25 îl identifică pe Iona ca și o persoană reală, un profet israelit din Gat-Hefer (în seminția lui Zabulon), și care a profețit în Împărăția de Nord (Israel) în timpul domniei lui Ieroboam al II-lea (793-753 î.Hr.). De asemenea, trebuie remarcat faptul că Domnul Isus l-a considerat pe Iona ca fiind o persoană istorică, dându-l chiar ca și un exemplu al morții, îngropării și învierii Sale (cf. Mat. 12:42 și Luca 11:32).

Cartea nu ne dă nici o indicație despre cel care a scris-o, nici despre data când a fost elaborată. Având în vedere stilul biografic și faptul că Iona, ca și profet al Domnului, ocupă un loc central în carte, putem presupune că însuși profetul a scris-o la un anumit moment ulterior experienței pe care o relatează.

Contextul Istoric

Domnia lui Ieroboam al II-lea a reprezentat un timp de mare prosperitate în Israel; națiunea a recâștigat teritoriile pierdute, întinzându-și atât granițele, cât și influența. în același timp, a fost o perioadă de decădere morală și spirituală, pe măsură ce poporul se depărta tot mai rapid de Dumnezeu și cădea în idolatrie. Profeții contemporani cu Iona, respectiv Osea și Amos, au denunțat în mod curajos răutatea conducătorilor, preoților și a poporului, fiind preocupați în același timp și de soarta altor națiuni, ceea ce este o temă majoră a cărții Iona.

Ninive, cetatea unde Iona a fost trimis să proclame Cuvântului Domnului, a fost pentru o lungă perioadă capitala Imperiului Asirian. Cetatea era situată la nord de Babilon, între Deșertul Sirian și munții Kurdistanului, pe malul Râului Tigru, iar ruinele cetății se găsesc în orașul modern Mosul, din partea de nord a Irakului de astăzi.

Cel care a fondat națiunea asiriană a fost Nimrod (cf. Genesa 10:10-12), aceasta fiind predominant semitică. Șalmaneser III (850-824 î.Hr.) a extins stăpânirea asiriană peste Cilicia, Palestina și până în Golful Persic. În această perioadă, Ahab, împăratul Israelului, s-a unit în confederația de 12 națiuni condusă de Siria sub domnia lui Hadadezer în încercarea de a opri expansiunea lui Șalmaneser. După ce l-a asasinat pe Hadadezer în 842 î.Hr., Șalmaneser a încercat să ocupe Damascul sub domnia lui Hazael, însă a eșuat. Totuși, în aceeași perioadă s-a extins până la Marea Mediterană și l-a pus pe Iehu, fiul lui Omri, să plătească tribut.

Legat de perioada în care Iona este trimis la Ninive, trebuie precizat faptul că, deși era un oraș foarte mare, capitala Asiriei nu era totuși la Ninive. De asemenea, este important de știut că, la acel moment, Imperiul Asirian era practic într-o stare de anarhie, datorată numeroaselor răzvrătiri și lupte interne inițiate de diverși guvernatori locali. Mai mult decât atât, exact în acea perioadă, istoria a consemnat o serie de dezastre naturale (cutremure, foamete, eclipse) care a lovit Imperiul, astfel încât populația era foarte receptivă la orice mesaj divin.

Structura literară

Cartea lui Iona este caracterizată de o structură literară deosebită. Astfel, capitolul 1 stă în paralel cu capitolul 3, fiecare dintre ele aducând în prim plan un public non-Israelit (marinarii, respectiv locuitorii din Ninive), confruntat amenințător de Domnul. În ambele cazuri, răspunsul este exemplar, în contrast cu comportamentul discutabil al profetului. Ambele capitole se încheie cu prezentarea salvării oferite de către un Dumnezeu milostiv. Capitolele 2 și 4 stau, de asemenea, în paralel. În fiecare din aceste capitole, Domnul interacționează cu profetul său și ambele se încheie prin a recunoaște caracterul lui Dumnezeu.

Scopul și mesajul cărții

Cartea Iona se citește în mod tradițional în sinagogile evreiești ca o lecție din profeți la serviciul de după-amiază în Ziua Ispășirii (Yom Kippur), pentru că se potrivește prin mesajul ei temei pocăinței și iertării.

În timp ce Iona avea o chemare către Ninive, în același timp el ducea un mesaj și către Israel. Profetul descoperă astfel compasiunea lui Dumnezeu pentru cei din afara poporului ales, chiar și acei care sunt dușmanii lor. Dumnezeu și-a chemat poporul să fie o binecuvântare pentru neamuri (Gen. 12:1-3), dar ca și Iona, au refuzat să asculte. De aceea, la fel ca și Iona, ei trebuiau să fie disciplinați. Iar Dumnezeu face acest lucru chiar prin intermediul Imperiului Asirian care va cuceri Israelul și-l va duce în captivitate.

Cartea lui Iona preamărește suveranitatea lui Dumnezeu, la fel ca și mila și îndurarea Sa. Yahweh este Dumnezeul celei de-a doua șanse, atât pentru națiunile păgâne, cât și pentru un profet rebel. În cele din urmă, cartea Iona nu este despre Iona, nici despre peștele cel mare, nici despre cetatea cea mare, ci despre Dumnezeul cel mare.

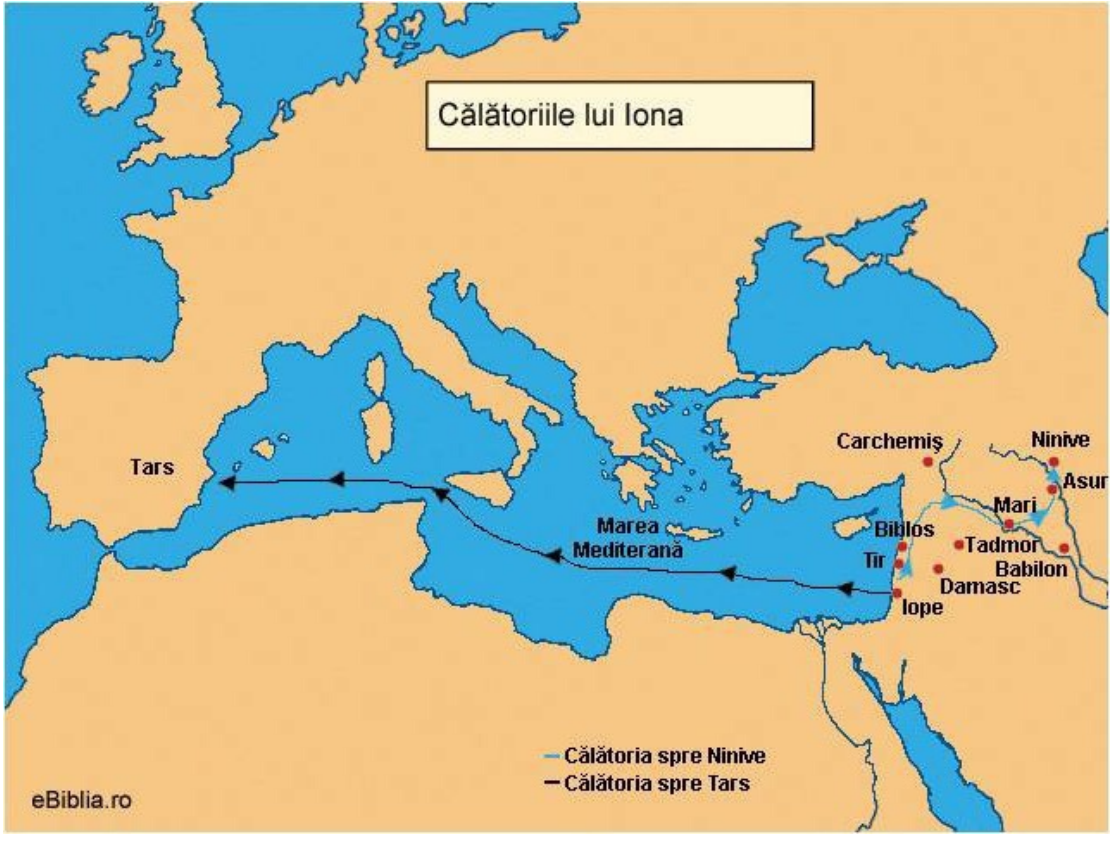
Călătoriile lui Iona
Tars
Marea Mediterană
Carchemiş
Ninive
Asur
Mari
Biblos
Tir
Tadmor
Babilon
Damasc
Iope
Călătoria spre Ninive
Călătoria spre Tars
eBiblia.ro

Iona capitolul 1

1 O MARE MISIUNE DIN PARTEA LUI DUMNEZEU, O MARE OMISIUNE DIN PARTEA PROFETULUI

Cartea Iona începe cu Cuvântul Domnului care îi vorbește lui Iona. Acest gen de exprimare sau o variație a ei este folosită, de peste 100 de ori în Vechiul Testament, în legătură cu primirea de către un profet a unei revelații de natură divină.

Mesajul viza locuitorii din Ninive, a căror reputație cerea o intervenție directă din partea lui Dumnezeu. Datorită cruzimii lor, asirieni au băgat groaza în popoarele vecine, care au căzut rând pe rând sub robia lor pentru aproximativ două sute de ani. Ei au constituit principala amenințare asupra Israelului.

Citește Iona 1:1-3

1 **Ce crezi că l-a făcut pe Iona să refuze slujba și să fugă din prezența lui Dumnezeu?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În loc să meargă la Ninive care era undeva înspre est, Iona alege să pornească pe mare înspre vest. Se pare că locația aleasă de el (Tarshis) era undeva la capătul bazinului Mediteranean, cel mai probabil pe coasta de sud a Spaniei. Plecând departe de „fața Domnului", Iona refuza misiunea pe care Domnul i-o încredințase.

2 **Ai fost pus vreodată în situația în care Dumnezeu ți-a cerut să faci unele lucruri, care erau împotriva convingerilor sau așteptărilor tale? Cum ai răspuns într-o astfel de situație?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Citește Iona 1:4-10

Deși o călătorie pe mare părea cea mai bună alegere pentru fuga lui Iona, o furtună neobișnuită se declanșează. Aceasta este interpretată de către corăbieri ca fiind declanșată de mânia zeilor. Într-adevăr, Dumnezeu trimite această furtună, dar Iona refuză să vadă intervenția lui Dumnezeu în acest eveniment. Iona coboară în fundul corabiei pentru a dormi și astfel el „coboară" tot mai jos și din punct de vedere spiritual.

3 **Cum a ajuns Iona în această stare de împietrire? Care este soluția pentru ieșirea dintr-o astfel de stare a inimii?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Lipsa răspunsului la rugăciunile lor și raritatea unor asemenea furtuni în sezonul de călătorii pe mare, i-a făcut pe corăbieri să tragă concluzia că cineva de pe corabie trebuie să fie responsabil de situația prin care treceau. Corăbierii ajung la concluzia că Iona este responsabil pentru

nenorocirea care s-a abătut asupra lor. Înaintea de a afla care îi sunt faptele, ei vor să afle care îi este identitatea.

4 **Compară întrebările corăbierilor, din versetul 8 cu răspunsurile date de Iona, în versetul 9. Ce poți să observi?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Cât de relevant a fost mesajul lui Iona pentru corăbieri, în situația respectivă și ce poți spune despre *mărturia* profetului?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Citește Iona 1:12-16

În versetul 12 Iona le oferă corăbierilor soluția pentru ieșirea din pericol. Dar această soluția, nu pare a fi acceptată cu ușurință de aceștia. Mai mult acești oameni, păgâni din punctul de vedere al lui Iona, refuză să sacrifice o viață pentru a le salva pe ale lor și luptă din răspueri pentru a duce corabia la mal. Astfel din versetul 14 înțelegem că Dumnezeu a fost onorat în ciuda neascultării lui Iona.

5 **Cum răspund corăbierii după ce îl aruncă pe Iona peste bord și furtuna se potolește?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

6 **Atunci când Domnul vorbește, El așteaptă un răspuns din partea omului. Cum răspunzi tu atunci când Domnul îți vorbește? Cum ai răspuns ultima dată când ai auzit Cuvântul Domnului vorbindu-ți?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

MEDITAȚIE: Compară Iona 1:1-2 cu Marcu 16:15-16. Gândește-te ce ar trebui să faci ca să nu ajungi în starea lui Iona! Roagă-te pentru aceste lucruri împreună cu cei din grupul tău.

Notițe din predică:

Notițe din predică:

② *Iona 1:17-2:10*
RUGĂCIUNEA LUI IONA

În capitolul 1 am văzut că Dumnezeu i-a cerut lui Iona un lucru relativ simplu pentru un profet cu experiență. "Cheamă la pocăință pe poporul din Ninive!" Asirienii erau probabil cel mai crud popor din acea perioadă. Aceștia trăiau o viață plină de mândrie, neascultare, egoism, nesupunere față de Dumnezeu. Și ceea ce este foarte interesant aici, este că Iona avea aceleași caracteristici în momentul în care a fost trimis de Dumnezeu.

În urma acțiunilor pe care le face Iona, Dumnezeu intervine într-un mod "crunt" am zice noi. Dumnezeu îl smerește pe Iona din mândria pe care o avea. Îl pune într-o poziție joasă de tot. Știți de ce? Pentru că Iona nu-L cunoștea în totalitate pe Dumnezeu. El credea că poate fugi destul de departe ca Dumnezeu să nu-l mai găsească (probabil n-a înțeles prea bine exclamația psalmistului: "Unde mă voi duce departe de Duhul Tău și unde voi fugi departe de fața Ta?"- Ps. 139:7).

Totuși Dumnezeu are în vedere împlinirea planului Său cu privire la cetatea Ninive în ciuda neascultării lui Iona. De aceea, El trimite un pește pentru a-l ajuta pe Iona să ducă la împlinire planul Său.

Citește Iona 2:1-7

1 **Notează toate expresiile din text care descriu starea lui Iona. Descrie apoi starea lui Iona cu cuvintele tale.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Când Iona este în strâmtorare, rostește o rugăciune foarte interesantă. El nu strigă dupa ajutor, și nu "nebunește" pentru faptul ca se află într-un pește, ci rostește o rugăciune *de laudă* "Eu însă Îți voi aduce jertfe cu un strigăt de mulțumire". El a înțeles că dacă este viu în pântecele peștelui, are o garanție a salvării lui, și pentru lucrul acesta dă slavă și glorie Numelui lui Dumnezeu.

2 **Ai fost vreodată într-o situație similară? Povestește-o celor din grupul mic. Spune-le și ce a lucrat Dumnezeu în inima ta prin acea situație.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

3 **Care este atitudinea lui Iona față de Dumnezeu din acest pasaj? Compar-o cu cea din capitolul 1. Cum l-ai caracteriza pe Iona în urma acestei comparații?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În situații dificile, știm că oamenii încearcă să-și lege speranțele de orice pentru a fi salvați. Am văzut în capitolul 1 că fiecare marinar a strigat către dumnezeul propriu pentru salvare, dar salvarea a fost

data de adevăratul Dumnezeu, Cel care l-a trimis pe Iona la Ninive. Acum Iona, fiind în stomacul peștelui, nu putea face nimic pentru a ieși din această situație. Totuși el înțelege că, în aceste momente dificile, singura soluție e să-și întoarcă privirea spre Domnul.

Citește Iona 2:7-10

4 **Ce ne spune Iona despre mântuire? (vezi în special Iona 2:7-9)**

. . . . . .

. . . . . .

Povestește celor din grup cum a adus Dumnezeu mântuirea în viața ta. Ce a făcut Dumnezeu în viața ta pentru a te salva din păcat?

. . . . . .

. . . . . .

5 **De ce crezi că a răspuns Dumnezeu rugăciunii lui Iona?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În aceste prime două capitole din cartea lui Iona vedem că Dumnezeu îl trimite pe Iona la Ninive, Dumnezeu stârnește furtuna și trimite peștele în urma neascultării lui Iona și tot Dumnezeu poruncește peștelui să-l „debarce” pe Iona. Dumnezeu nu urmărește ca doar cei din Ninive să audă mesajul Său. Prin furtună vorbește atât marinarilor, cât și lui Iona, iar prin pește face încă o încercare de a-i vorbi lui Iona.

6 **Ce vrea Dumnezeu să-l învețe pe Iona prin această experiență?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

După citirea cu atenție a acestei rugăciuni/psalm, observăm că personajul principal nu este Iona, ci mai degrabă Dumnezeul lui Iona. Faptul că Dumnezeu îl salvează pe Iona într-un mod așa de miraculos redă lucruri extraordinare despre caracterul Lui.

7 **Ce învățăm din acest capitol despre caracterul lui Dumnezeu?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Iona capitolul 3

DE LA FUGA „DE" DUMNEZEU LA FUGA „PENTRU" DUMNEZEU

Iată-ne ajunși în capitolul 3 al cărții Iona, capitol care poate fi studiat foarte ușor în paralel cu primul capitol. După o deviere și întârziere care a durat probabil câteva luni de zile, inclusiv cele 3 zile petrecute într-un loc nu tocmai confortabil (burta peștelui), îl vedem pe Iona dispus în sfârșit să asculte ceea ce Dumnezeu îi va spune că trebuie să facă.

Citește Iona cap. 3

1 **Dumnezeu îi vorbește lui Iona pentru a doua oară Ce anume îi cere acum să facă? Ce observi de această dată la reacția lui Iona?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Chiar dacă Dumnezeu ar fi putut foarte ușor chema un alt profet în locul nesupusului Iona, El alege să îi ofere acestuia o a doua șansă. Reacția lui Iona este una cât se poate de bună: dacă prima dată el a fugit „de" Dumnezeu, acum îl vedem fugind „pentru" Dumnezeu.

2 **L-ai experimentat vreodată pe Dumnezeu ca „Dumnezeul celei de-a doua șanse?" Cum a îmbunătățit experiența ta ascultarea ta de El?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Privind acum la viața ta ai putea spune că fugi *„de"* Dumnezeu sau *"pentru"* El?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Privind lucrurile din perspectiva rezultatelor celor 3 zile în care Iona proclamă mesajul său, respectiv pocăința întregii cetăți, putem observa ce oportunitate mare a stat în spatele a doar 3 zile. La rândul nostru, atunci când refuzăm să ascultăm porunca lui Dumnezeu de a merge la cei nemântuiți cu mesajul Evangheliei, pierdem oportunități enorme de a-L vedea pe Dumnezeu la lucru în viața altora.

3 **Este împărtășirea Evangheliei cu cei necredincioși o practică constantă în viața ta? Ce anume crezi că ar trebui să te motiveze cel mai mult în această privință:**

- **Vinovăția?**
- **Faptul că în 3 zile s-ar putea întoarce la Dumnezeu 120.000 de oameni?**
- **Harul pe care Dumnezeu ți l-a arătat și ție în Hristos?**
- **Altele?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Discutați ce modalități practice de vestire a Evangheliei aveți atât personal cât și ca grup și rugați-vă ca Dumnezeu să vă dea curaj să le vorbiți oamenilor despre El.

. . . . . .

. . . . . .

Iona predică mesajul lui Dumnezeu în cetatea păgână Ninive și, surprinzător, toată populația ei se căiește, de la cel mai mic până la cel mai mare, inclusiv monarhul (3:5-9). Nu știm care a fost cu exactitate mesajul lui Iona și ce au înțeles ninivenii despre Yehova, Dumnezeul evreilor, însă, fără îndoială, au fost profund cercetați de mesajul primit și gata să se schimbe.

4 **Recitește versetul 10 și apoi citește și Exod 34:6,7; Psalmul 145:8; Psalmul 86:5; Romani 10:12, Efeseni 2:4. Ce poți spune despre Dumnezeu din aceste versete și cum te ajută pe tine să știi că ai un astfel de Dumnezeu?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Privind la Dumnezeu în aceste versete, cum crezi că ar trebui să ne raportăm noi la cei pierduți în păcat?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Faptul că lui Iona i s-a permis să-și predice mesajul în Ninive vorbește despre deschiderea și interesul oamenilor față de lucrurile spirituale, dar și despre o libertate de exprimare de care a putut beneficia profetul. Și noi astăzi ne bucurăm încă de libertate religioasă și de exprimare, chiar dacă nu știm însă pentru cât timp. Prin urmare, ar trebui să privim acest lucru ca și oportunitate pentru vestirea Evangheliei.

5 **Cum crezi că ar trebui să profite în mod concret creștinii din România de libertățile oferite pentru a vesti Evanghelia? Cum te folosești tu de aceste libertăți în orașul tău?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Într-un fel, cu toții suntem ca și Iona: ni s-a încredințat un mesaj pe care trebuie să-l ducem oamenilor (vezi Matei 28:19-20, 2 Corinteni 5:19-20, etc.). Unii am răspuns pozitiv chemării, alții negativ. Există doar două posibilități: fie fugi înspre Tars fie înspre Ninive; fie le spui oamenilor Evanghelia bucurându-te de ce face Dumnezeu în viața lor, fie taci, irosind astfel oportunitatea de a fi cel prin care Hristos se face cunoscut.

6 **Pe o scară de la 1 la 10, cât de conștient te consideri de faptul că ești permanent în misiune pentru Domnul? Cum ți-ai propus să asculți de Dumnezeu împlinind Marea Trimitere?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Meditație

Parte din viziunea bisericii noastre este de a-L glorifica pe Dumnezeu prin misiune. Acest lucru nu înseamnă neapărat să vizitezi alte biserici sau să mergi într-o țară străină, deși s-ar putea să presupună și aceste lucruri.

Misiunea bisericii înseamnă în primul rând ca fiecare credincios să trăiască și să propovăduiască cu îndrăzneală mesajul împăcării cu Dumnezeu prin credința în Isus Cristos, acolo unde Dumnezeu l-a așezat (familie, serviciu, școală, prieteni, societate).

Roagă-te împreună cu grupul tău ca fiecare credincios din biserică să își asume privilegiul și responsabilitatea de a fi misionari ai lui Cristos în tot ceea ce fac. Cu alte cuvinte, să nu fugă „de" Dumnezeu ci "pentru" El!

Notițe din predică:

4

Iona cap. 4

MAREA ÎNDURARE A LUI DUMNEZEU

Finalul capitolului 3 este punctul în care credem că ar trebui să se încheie cartea Iona. Cartea ar fi mult mai ușor de înțeles dacă s-ar încheia aici, iar Iona ar putea fi considerat unul din cei mai mari profeți, având în vedere predicarea unui mesaj care a motivat mii de oameni să-l caute pe Domnul.

Dar cartea nu se încheie aici. De fapt, nu am ajuns încă la punctul principal al cărții. Așa cum cap. 1 stă în paralel cu cap. 3, la fel și cap. 2 stă în oglindă cu cap. 4, în aceste capitole Dumnezeu interacționând cu profetul său. În același timp, ca și o concluzie, cap. 4 este cheia la scopul și mesajul cărții, care în final nu este despre Iona, Ninive, sau Israel, ci despre Dumnezeu. Personajul principal al cărții nu este Iona, ci Dumnezeu.

Citește Iona 4:1-4

1 **Care este motivul (motivele) pentru care Iona s-a mâniat atât de tare? Ce diferențe vezi între mânia lui Iona și mânia lui Dumnezeu?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

2 **Pentru a doua oară în această narațiune, Iona se roagă lui Dumnezeu (v. 2-3). Care sunt deosebirile dintre această rugăciune și rugăciunea din cap. 2 și cum îl putem caracteriza acum pe Iona?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Modul în care Iona îl descrie pe Dumnezeu scoate în evidență atributele esențiale ale Acestuia, mila și bunătatea/îndurarea Sa (dragostea Sa jertfitoare – *hesed*) așa cum apar în Exod 34:6-7. În mod ironic, tocmai bunătatea lui Dumnezeu pe care el însuși a experimentat-o atât de dramatic atunci când a fost salvat de la înec, este cauza nemulțumirii lui Iona. În viziunea profetului, nu era posibil ca aceste atribute minunate ale lui Dumnezeu să fie împărtășite cu un oraș ca și Ninive. Ce diferit ar fi rezolvat el lucrurile dacă ar fi fost în locul lui Dumnezeu!

Iona este convins că are dreptate să reacționeze în acest mod (să se mânie). Dumnezeul milos și îndurător îl mustră blând printr-o întrebare la care Iona nu răspunde, refuzând să accepte orice sugestie că atitudinea sa ar fi greșită.

3 **Ce trebuia să se schimbe în atitudinea lui Iona cu privire la Dumnezeu? Dar cu privire la oamenii din Ninive?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

4 **Ai fost vreodată supărat/mânios pe Dumnezeu? De ce?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ce trebuie să faci pentru a-ți schimba atitudinea față de modul în care lucrează Dumnezeu?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Citește Iona 4:5-9

Întreaga carte a lui Iona este plină de răsturnări surprinzătoare de situații. Iar capitolul 4 nu este o excepție. După toate aceste evenimente, în mod surprinzător, Iona nu se grăbește să meargă acasă! Dimpotrivă, proorocul se preocupă să-și găsească un loc de așteptare, urmărind posibile schimbări în destinul orașului, mai degrabă decât să admită că el este cel are nevoie să-și schimbe atitudinea. Dar și Dumnezeu mai are însă de lucrat cu Iona, care trebuie să învețe cel puțin încă o lecție, poate cea mai importantă.

5 **Ce crezi că a dorit Dumnezeu să-l învețe pe Iona în v. 6-8? De ce se mânie Iona în această instanță și ce ne spune această mânie despre inima lui?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Chiar dacă cartea Iona a fost intenționată să fie citită ca o relatare istorică, autorul a dat o atenție deosebită stilului literar. Această preocupare pentru retorică poate fi văzută și în repetiția strategică

a unor termeni cheie. Astfel, de 4 ori în această carte ni se spune că *Dumnezeu a trimis* ceva pentru a-și împlini planurile: 1:17 (un pește), 4:6 (o plantă - *Ricinus communis*), 4:7 (un vierme), 4:8 (un vânt).

6 **Ai remarcat vreodată implicarea suverană a lui Dumnezeu în viața ta prin astfel de întâmplări? Ce a intenționat să te învețe Dumnezei și care a fost răspunsul tău? Împărtășește grupului o situație în care ai înțeles că Dumnezeu se află în spatele unor evenimente care ți-au marcat/călăuzit viața.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ultimele cuvinte din carte – *Și Mie să nu-Mi fie milă de Ninive, cetatea cea mare?* – reprezintă punctul culminant al cărții, aproape ca un fel de Mare Trimitere a VT (cf. Matei 28:18-20). Cu mii de ani în urmă, Dumnezeu i-a promis lui Avraam că urmașii săi vor fi o binecuvântare pentru toate popoarele. Acum, în Iona, Îl vedem pe Dumnezeu demonstrând aceeași preocupare pentru toți oamenii, în timp ce unul dintre urmașii lui Avraam este refractar să împărtășească preocuparea Sa.

Narațiunea cărții Iona se încheie astfel abrupt, cu o întrebare scrutătoare care rămâne fără răspuns. Capitulează Iona și admite că îndurarea lui Dumnezeu se îndreaptă și spre alții? Recunosc israeliții că dragostea generoasă a lui Dumnezeu trece dincolo de ideea omenească de echitate și că iertarea Sa oferită celor ce nu o merită este o pricină de bucurie, nu de resentimente?

Iona nu are dreptul la îndurarea lui Dumnezeu; prin urmare, cine este el să se mânie atunci când Dumnezeu o arată altora, chiar dacă par mai nevrednici decât el? În același mod, nici noi nu meritățm îndurarea lui Dumnezeu, așa că nu putem să o contestăm atunci când Dumnezeu și-o

revarsă înspre alții. Ceea ce trebuie să facem însă este să fim canalul acestei îndurări și să ne bucurăm de fiecare suflet care aude vestea bună a mântuirii. În cele din urmă, trebuie să fim conștienți de faptul că am fost binecuvântați pentru a fi o binecuvântare!

7 **Ce crezi trebuie să se schimbe în ființa ta pentru a avea o inimă plină de îndurare pentru oamenii pierduți din lume, o inimă care seamănă tot mai mult cu inima lui Dumnezeu?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică

BIBLIOGRAFIE IONA

Baldwin Joyce, *Jonah* în „The Minor Prophets. An Exegetical and Expository Commentary" Thomas Ed. McComiskey (Editor); Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2009;

Longman Tremper III and Dillard Raymond B.*, An Introduction to the Old Testament Second Ediition*; Grand Rapids, MI: Zondervan, 2006;

Stuart Douglas, *Word Biblical Commentary, Vol. 31 Hosea-Jonah*. Dallas: Word Books, 1987

Walton John H. *Book of Jonah* în „Dictionary for Theological Interpretation of the Bible", Kevin J. Vanhoozer (Gen. Ed.); Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2005;

Walton John H. *Jonah* în „Zondervan Illustrated Bible Backgrounds Commentary (Old Testament) ", – Vol. 5; John H. Walton (general Editor); Grand Rapids, MI: Zondervan, 2009;

Wiersbe Warren W., *The Wiersbe Bible Commentary – Old Testament*; Colorado Spring:; David Cook, 2007;

** Cartea profetului Iona. Relații intenționate pentru transformare*; Ghid de studiu, Biserica Metanoia Wiena, 2011

** IVP Quiet Time Bible Study – Jonah*

BISERICA CREŞTINĂ BAPTISTĂ METANOIA - 2013